

Hans Th. Seidelin

**Erindringer fra
Storvorde**

ca. 1877-1900

Udgivet ved

Poul Erik Kristensen

2017

Disse erindringer har aldrig tidligere været offentliggjort.
Copyright by Poul Erik Kristensen 2017.

Forord

Nærværende erindringer er oprindeligt nedskrevet i hånden af fhv. bagermester Hans Th. Seidelin fra Storvorde i et kladdehæfte. Nedskrivningstidspunktet er formodentlig i slutningen af 1930'erne eller i begyndelsen af 1940'erne, men selve beretningen går dog kun til begyndelsen af 1900-tallet, hvor den slutter ganske brat.

Forfatteren tilegnede og overlod sine erindringer til Charles Christensen, der bliver nævnt på den sidste side. Senere overgik de til Charles Christensens nevø, boghandler Harald Jensen i Kongerslev.

For nogle år siden renskrev jeg materialet på Harald Jensens foranledning. Bortset fra småjusteringer er der stort set tale om en ordret gengivelse af den oprindelige tekst.

Poul Erik Kristensen

Indledning

Når jeg i denne lille bog vil forsøge at nedskrive nogle af mine barndomserindringer, skal det ikke opfattes som en selvbiografi. Jeg vil heller ikke på nogen måde have, at en og anden læser skal få den opfattelse, at jeg vil forsøge på at blive anset for skribent. Jeg vil kun, med de evner jeg har, forsøge mig en lille smule i den retning og vil derfor kalde mig for dilettant.

Min skolegang for over 60 år siden var jo ikke som nu om dage, hvor der gøres meget for at bibringe de unge så mange kundskaber, at de står bedre udrustet til at møde de fordringer, der stilles til kampen for tilværelsen. Nu kan de i skolerne i byerne lære fysik, tegning, matematik og sprog. Disse fag kendte vi ikke engang af navn, og endnu mindre vidste vi, hvilken betydning de kunne have.

I Storvorde Skole har jeg fået den smule kundskaber, der har hængt ved mig. På grund af visse omstændigheder kom jeg ikke i skole, før jeg var fyldt 8 år. Der var kun 2 klasser, ”den bette” og ”den store”. Da jeg havde gået i ”den bette” i 3 år, kom jeg i ”den store” i foråret 1881.

Barndom

Jeg er født i Hals den 23. april 1870. Min far var urmager, og min mor distriktsjordemoder. Vi var 4 søskende, 2 piger og 2 drenge. Far var ualmindelig godt begavet. Han kunne digte, spille komedie, deklamere og var helt igennem, hvad man kalder en selskabsmand.

Der var på den tid 2 gæstgivergårde i Hals, hvor der dagligt kom mange søfolk, og far var dér en stadig gæst. Han underholdt de øvrige med sit sprudlende vid, men hjemmet kunne jo ikke undgå at lide derunder, da han tit forsømte sit arbejde. Vi børn er ofte gået sultne i seng. Dengang var der ikke noget, der hed offentlig forsorg.

Min ældste bror kom til sin onkel i Mariager lidt før sin konfirmation. Her lærte han urmagerprofessionen. Min ældre søster kom samme sted, da hun blev konfirmeret.

Da jeg var 7 år, opløstes hjemmet. Far rejste til København, hvor han fik arbejde. Han tog mig med, og jeg blev anbragt hos et par søstre, som ernærede sig ved fransk vask og strygning. Det var vist ikke mere end en måned, at jeg var der. De blev uden tvivl kede af at have mig, da far sikkert ikke gav dem noget til mit underhold. Han rejste så til Mariager med mig. Hvor han selv blev af, ved jeg ikke.

Mor var på samme tid rejst til Storvorde med vort indbo og min lillesøster Karen, der var 4 år. Hun nedsatte sig som praktiserende jordemoder. Det var ikke ret meget, en jordemoder fik dengang - 2 kr. hos en gårdejer, 1 kr. hos en husmand og somme tider 50 øre hos en indsidder.

Da jeg havde været i Mariager en kort tid, blev de vel også kede af at have mig og må så have konfereret med mor om at tage mig. En dag gik rejsen i alt fald til Hobro og derfra videre

til Aalborg. Denne tur med toget opfattede jeg dengang som noget af det mest storslåede, der var sket i mit liv.

Mor tog imod mig på Aalborg Banegård, og så har vi vel kørt med en bonde fra Storvorde hjem. Det kan nok være, at jeg blev glad og lykkelig for at komme hjem til min lillesøster igen.

Mor havde kun en stue og intet køkken, men hvor længe vi boede der, husker jeg ikke. Derfra flyttede vi ned i et hus i Sønderkæret, hvor der var en stue og et lille køkken.

Det var om vinteren, og vi havde næsten intet ildebrændsel. Jeg hentede nogle tørv oppe i byen på en hjulbør. De var sammenfrosset i halvrunde stykker. Hvorledes vi fik dem til at brænde i bilæggeren, husker jeg ikke, men det var ingen god varme de frembragte.

Føden var det vist også småt med. Mor fik ikke noget fra far, men undertiden kom der et brev fra Hals, fra en skolelærer Schultz, der var en slags administrator for de penge, der var blevet tilovers ved salget af mine bedsteforældres hus. Det var vist ikke mere end 10 kr., der kom ad gangen. Mor mente ikke, at læreren var ærlig. Det medfølgende brev eller opgørelsen kunne gøre hende så vred, at hun hakkede brødkniven ned i den.

Engang havde vi ikke fået rugbrød i flere dage, men havde måttet nøjes med halvfrosne kogte kartofler, som vi dyppede i salt, da vi ikke havde mel til ”dypelse”. Manden, som havde sejlet mor fra Hals, boede nede ved udløbet af Lindenberg Å i Limfjorden. Han kom en dag for at høre, hvorledes vi havde det, da han kendte hendes økonomiske forhold. Han spurgte, om vi havde noget til føden, om vi havde brød?

”Nej, det er flere dage siden, vi har haft det,” sagde mor.

”Lad Hans følge med ned til Kanalen; vi har lige hentet et 12 pounds rugbrød hos bageren i Storvorde.”

Jeg fulgte med, og jeg kan se ham endnu, da han skar det halve af det store brød og gav det til mig. Det kan nok være, at

jeg skyndte mig hjem, og ind ad døren råbte jeg: ”Hurra, mor nu har vi brød igen!”

Om foråret flyttede vi atter op til byen og kom nu til at bo i et gammelt bindingsværkshus lige over for kirken. Her var der en stue med alkovesenge med skydedøre og halm i bunden, en bilæggerovn, et stampet lergulv, blyndfattede vinduer og ikke at forglemme yderdøren, der bestod af to halvdøre. Taget, der var af strå, var meget utæt. Når det regnede, var der flere små søer rundt om på gulvet. Så blev leret på disse steder opblødt, og tit sad vi fast med træskoene deri.

Nu var far blevet ked af sit omstrejfende liv, og så kom han en skønne dag tilbage til den hjemlige arne. I Storvorde var der ingen gæstgivergårde, der fristede ham. Her passede han sit arbejde, så vi havde det helt godt. Mor havde heller ikke så få ”forretninger”, da folk ellers var henvist til at skulle køre langt for at hente jordemoder.

På denne tid var det skik og brug, at folk skulle årelades og koppes, når de blev syge. Åreladning kostede 1 mark, kopning 66 øre, og dette blev som regel udført af stedets jordemoder. Jeg har tit været vidne til dette ”blodbad”.

Patienten blev sat på en stol. Venstre arm blottedes til skulderen med en let bøjning af armen, og derefter fik han en stok eller et kosteskaf i hånden. Mor slog så med et instrument hul på pulsåren i albueleddets bøjning. Der skulle somme tider slås 2 gange, men så kom der også en stråle, som satte helt op i det ene hjørne af stuen.

Mor holdt herefter et fad under, og når der var løbet en halv liter deri, standsede hun blødningen ved at lægge et spindelvæv i såret.

Undertiden var der en, som ikke kunne tåle en sådan tapning. Så hændte det, at patienten besvimele og måtte have lidt kamferdråber.

Ved kopning stak patienten sine fødder i en balje med vand, der stod på gulvet. Mor havde så et instrument med 18 små knive i, som hun smækkede på kryds og tværs på det kødfuldeste sted oven på hver fod. Herefter tog hun nogle runde glaskopper, smed et brændende papir inden i dem og satte dem på det blødende sår, hvor de så sugede sig fast, og de faldt ikke af i vandet, før de var halvfulde af blod.

Når patienterne var færdige, fik de en kop sort kaffe med en kandisnald til, og så stavrede de af. Det var en almindelig skik dengang, hvor der var en urokkelig tro på, at det var sundt at blive tappet for alt det urene blod. Mors årelade- og koppejern kom senere ud på Aalborg Museum.

*

Da jeg var kommet i ”store” klasse, skulle jeg ud at tjene. En morgen kom der en gårdejer ind og spurgte, om der ikke her var en dreng, han kunne få til at passe sine unghøveder i Langholmen?

Jo, det kunne jeg da godt, sagde min far, ”men hvad giver du i løn til sådan en fyr?”

”To pund tov eller et par træsko eller en ny lue.”

Dermed var det en aftale. Jeg mødte i tjenesten en time senere og blev ført over til Langholmen for at passe 30 – 40 løsgående kreaturer. Der var kun nogle usle grøfter til at spærre dem inde.

Det var, så vidt jeg husker, i juni måned 1881. Der var den dag en ualmindelig varme, så de tisede alle på én gang og sprang over grøfterne og blandede sig imellem de andres kreaturer. Det var på det strengeste blevet mig pålagt nøje at våge over, at dette ikke skete, men det var helt umuligt for mig at undgå, da jeg jo ikke kendte dem, jeg var sat til at vogte.

Det var ikke så sært, at jeg blev forknyt og gav mig til at græde. I min fortvivlelse lagde jeg mig på ryggen, efter at jeg

havde løbet mig træt og anråbt Gud, om at han da endelig måtte hjælpe mig ud af denne trældom og dette virvar, for det oversteg mine kræfter

. Herefter syntes jeg, at der kom en ro over mit sind, og jeg gav mig til at spise min medbragte mellemmad. Der kom en anden hyrdedreng hen og sagde, at det skulle jeg ikke tage mig nær. Det bejseri holdt de snart op med, og det lod jeg mig så trøste med.

Da jeg kom hjem om aftenen til mine forældre, var jeg så træt, at jeg kastede mig på gulvet og sov som en sten. Jeg var ikke i denne tjeneste mere end tre dage, så løb jeg derfra.

Nogle dage senere fik jeg en anden plads hos en snedker, der hed Chr. Verner Christensen. Han havde 4 køer, og dem kunne jeg bedre tumle. Når jeg kom hjem om middagen, blev jeg sat til at være barnepige og måtte tit sidde og vugge en hel time, inden vi spiste til middag.

Da efteråret kom, skulle jeg foruden de 4 køer også passe nabogårdens 10 løsdrevne. Det var altså et større regimente, og det var jo en hel svir at komme sammen med de andre hyrdedrenge.

En dag havde min madmoder givet mig min eftermiddagsmellemmad med i et ternet lommeklæde. Da jeg nu drev de 4 køer ud af stalden, tabte jeg min madpakke i en ajletønde, der stod åben. Jeg samlede den op og tænkte ikke noget videre over dette lille uheld.

Da jeg nu kom ned i gården for at få dennes besætning med, kom konen ud i døren. Hun kunne ikke undgå at bemærke, at min madpakke dryppede og lugtede fælt, og jeg måtte jo fortælle, hvordan det var sket. Hun tog den så fra mig og gik ind og smurte nogle gode mellemmadder og kom dem i en lille tejsne, som hun gav mig. Fra da af fik jeg altid min eftermiddagsmellemmad med fra gården.

Om aftenen drev vi kreaturerne hjem i sluttet trop, og når de kom til deres hjemsted, gik de pænt fra og kunne finde deres egne båse.

Efteråret var ikke altid lutter solskin. Der kunne undertiden regne i flere dage, og så var det ikke rart at være hyrdedreng. Vi lavede tit en jordhule, hvor der var plads til 3 – 4 stykker, men det var nu ikke givet, at man kunne have den i fred, og den var jo ikke forsikret mod voldeligt overfald. Den blev ofte revet ned, og så var vi atter henvist til kulde og regn og kunne være gennemblødte til skindet, når vi kom hjem om aftenen.

En dag, da jeg lå i min hule og rigtig følte et velbehag ved at være huleejer, hørte jeg pludselig nogle stemmer udenfor og mærkede derefter et par hænder, der greb mig om benene. Jeg blev trukket ud af hulen og holdt ud i luften med hovedet hængende nedad. Den anden dreng, der var med til eksekutionen, råbte: ”Giv ham nu nogle ordentlige tærsk!”

Da dette var besørget, rev de hulen ned og vadede tilbage over åen. Jeg kan ikke huske, om jeg vovede at genopbygge den.

En dreng var dengang ikke regnet for ret meget og skulle altid i begyndelsen være syndebuk for karlene, når han mødte i tjenesten om foråret. Sådan var det også, da jeg som 12-årig mødte op som hyrdedreng hos gårdejer Chr. Søndergaard.

Karlene og sønnen var ved at skære hakkelse. Da der blev et lille ophold – de brugte nemlig håndkraft – sagde den ene af karlene, at nu skulle de bruge en hakkelsesstamper. Han spurgte, om jeg ikke ville hente den inde på nabogården, som havde lånt den, og jeg skulle have en sæk og en hjulbør med, for den var meget tung.

Jeg forstod ikke det skalkagtige deri, og resolut greb jeg en sæk og lagde den på børen og travede af sted. Da jeg sagde mit ærinde til en af nabogårdens karle, syntes jeg at kunne ane et smil, som dog hurtig forsvandt, og med det mest alvorlige

ansigt sagde han, at de for nylig havde lånt den videre til en anden nabo. Der kunne jeg sikkert få den. Med den besked kørte jeg så videre med min bør og sæk.

Jo Jo, ganske rigtigt. Der var den. Jeg skulle blot vente et øjeblik, mens de fik den puttet i sækken. Så kom jeg af sted med den, og rask gik det hjemad til min tjeneste, hvor jeg blev modtaget med en skoggerlatter, da de rystede sækkens indhold ud. Det var kun nogle store kampesten.

Efter den tid fik de mig ikke til at løbe med limstangen, men helt kunne de nu ikke lade mig være i fred. Sognerådet havde ladet broen over Lindenberg Å reparere, og det opslidte brodække lå henkastet til siderne. Flere af vi hyrdedrenge havde taget nogle stykker af fjælene under armen, når vi kom der forbi, og brugt dem til at bygge hule af. Dette måtte vore karle have set, og så skulle de igen lave et nummer.

En middag, hvor vi sad og spiste, sagde en af karlene til sønnen Villads: ”Hvad ville sognefogden her i dag?”

”Jo,” siger sønnen, ”det er nok ikke så få af brædderne dernede ved åen, der er blevet borte, og det bliver vist en meget alvorlig historie!”

”Hvor stor mon straffen bliver,” var der en, der spurgte.

”Ja, det var ikke så nemt at forudsige, mente sognefogden, men han lod skinne igennem, at alle drengene ville få ris ude på Herredskontoret i Aalborg, og der ville blive brugt tynde spanskrør, som havde stået i saltlage.”

Da jeg havde hørt det, var jeg ikke rigtig tilpas i flere dage. Når jeg ikke skulle flytte køerne, sad jeg og grublede over, hvordan jeg skulle gribe sagen an - om jeg ikke skulle gøre en ende på mit liv og drukne mig i åen, for jeg turde ikke komme hjem og fortælle mine forældre det. Jeg syntes, at det var så stor en skam, at den ikke var til at bære.

Jeg tror, at jeg i min kvide henvendte mig til Gud om hjælp, for lige med et fik jeg en indskydelse. Jeg kunne jo bryde min

hule ned og lægge de 3 – 4 fjælestumper tilbage ved broen. Denne beslutning stod jeg fast ved og fik derfor ro i sindet.

Som sagt, jeg brød min hule ned, en dag jeg kom ud i Langholmen med mine køer, og i et reb slæbte jeg fjælene tilbage dertil, hvor jeg havde taget dem. Jeg kunne ikke lide at gå med dem under armen ved højlys dag.

Da efteråret kom – jeg var dengang i mit fjortende år – fik gårdens karle tyfus og lå syge i karlekammeret. Det var ikke skik, at de skulle på sygehus, som der jo heller ingen var af dengang. Da jeg kom hjem til november, blev jeg også syg og lå til længe efter jul. Lægen sagde, at det var en slags tyfus.

Jeg var i lang tid meget svag og afkræftet. Så snart jeg kunne slæbe mig af sted, skulle jeg gå til præst i Romdrup. Der var vel næsten en halv mil at gå, men vi var jo flere ifølge, så det gik helt godt. Jeg blev konfirmeret i Romdrup Kirke i marts måned 1885, og allerede den 1. april kom jeg i bagerlære hos bager Pedersen i Storvorde.

Lærling og svend

Jeg skulle stå 3 år i lære. Det første år skulle jeg have 20 kr., det andet 30 og det sidste 40 kr.. Det var ikke meget til vask og klæder. Jeg blev udlært den 1. april 1888, og nu steg min løn til 3 kr. om ugen. Sådan gik det i et par måneder.

På dette tidspunkt havde min læremester fået en konkurrent. Det var han ikke rigtig glad for, og det var da også den nye, som fik mig overtalt til at rejse. Han fortalte, at jeg uden al tvivl kunne få plads i Randers hos den mester, han sidst havde arbejdet for, til 8 kr. om ugen. Det fristede mig, da det var en svimlende løn, og med disse lyse udsigter forlod jeg Storvorde en tidlig morgen, inden min mester plejede at kalde.

Jeg havde pakket mine småting i en vadsæk og gik til Aalborg, hvorfra jeg rejste med toget til Randers. På turen stak jeg i ubetænksomhed hovedet ud af kupévinduet, og der røg min lyse spånhat. Jeg kom altså til Randers med bart hoved, og jeg havde ikke så mange penge, at jeg kunne købe en ny hat. På den tid var det ellers ikke almindeligt, at unge mennesker gik uden noget på hovedet, så jeg følte mig ikke videre stolt ved situationen.

Et lille stykke fra stationen mødte jeg tilfældigvis min bror, som blev ikke så lidt overrasket. Han spurgte mig om mit ærinde i Randers, og da jeg havde fortalt ham dette, sagde han: ”Lad os nu gå ind og få en hat, for man kan da ikke sådan gå barhovedet i en fremmed by.”

Jeg fik en billig hat, og han betalte den naturligvis, og så fulgtes vi hen til den her bager, som jeg havde fået anvisning på, men ak og ve! Pladsen var for længe siden optaget, så der stod jeg med håret ned ad nakken. Hvad skulle jeg gøre?

Min bror måtte så tage affære, og han spurgte, om jeg ville med til København?

Jo, det ville jeg gerne, men jeg havde ingen penge!

”Det skal du ikke bryde dig om. Jeg er godt beslået, og der er en udstilling, som jeg vil over at se.”

Næste dag tog vi så med dampskibet fra Randers til København. Der lejede han et kvistværelse, og så besøgte vi udstillingen hver dag. I begyndelsen var det jo nyt for mig, men i længden begyndte det at blive trivielt med det driveri. Især fordi jeg ikke selv havde nogle penge.

Når vi skulle have noget at spise, var det altid min bror der bestemte, hvad vi skulle have. Jeg var vist også dengang noget af en grovæder, hvilket jeg da også fik at vide. Vi blev derfor enige om at finde et arbejde til mig.

Vi fik fat i et blad, hvor vi så en bager, der averterede efter en svend. Jeg havde hverken lærebrev eller andet, jeg kunne fremvise, men jeg fik pladsen alligevel.

Bageriet var et surt og fugtigt sted på hjørnet af Fredensgade og Ryesgade. Da jeg mødte på arbejde, blev jeg den første dag modtaget af en af svendene med følgende ord: ”Nå du jøde, kan du træde dej.”

Jeg blev meget overrasket og troede først ikke, det var alvor, men da der så yderligere blev kommanderet: ”Af strømperne med dig og op i dejen,” spurgte jeg, om jeg ikke først skulle have fødderne vasket lidt.

Hertil sagde de: ”Det har vi ikke tid til.”

Jeg måtte altså op i dejen, og det var vist meget almindeligt, at bagerne dengang brugte denne fremgangsmåde, da der hverken var elektricitet eller maskiner. Arbejdstiden var lang. Vi begyndte klokken 7 om aftenen og var først færdige klokken 2 eller 3 næste eftermiddag. Det var ca. 20 timers arbejde i en smøre.

De gamle bagerier var ofte uhygiejniske. Ovnene her blev fyret med brænde indvendigt og derefter fejret med en stage, hvor der var slået nogle pjalter på enden. Der var kakerlakker

i massevis, som bare blev bagt ind i boller og kager. Så lignede de de korender.

Når vi skulle spise, kom maden ned i bageriet uden gafler og knive. Vi måtte bruge fingrene.

Når vi endelig blev færdige i bageriet, skulle vi i seng for at få hvilet ud, inden vi skulle begynde igen. Da jeg havde været der 4 – 5 dage, kom min bror for at besøge mig, og straks da han så mig, udbrød han: ”Men hvordan er det, du ser ud Hans? Du ligner jo døden fra Lybæk. Det er vist bedst, du kommer til Jylland igen.”

Og dermed blev det. Dagen efter rejste jeg med dampskibet til Aalborg. Her gik jeg hen til bagernes anvisningskontor, og der fik jeg arbejde i Frederikshavn hos ”Brødrene Brandstrup”. Der var jeg heller ikke ret længe. Kosten var ikke god, og lønnen var ikke bedre. Så vidt jeg husker, var den 5 kr. om ugen.

Jeg rejste igen til Aalborg, og da jeg ankom sent om natten, var det ikke muligt at få natlogi. Jeg gik derfor ud i Karoline-lund, hvor jeg lagde mig på en af bænkene i et lille lysthus. Her faldt jeg i søvn og vågnede først, da et par politibetjente opdagede mig på deres runde igennem lunden.

De tiltalte mig således: ”Nå, De der, kan De se, De vågner. Det er bedst, De følger med på stationen.”

De antog mig vel for en tyv eller vagabond og troede, at de havde gjort en vældig fangst, men efter at have forklaret mig, fik jeg lov at gå.

Dagen efter traf jeg en arbejdsløs maskinarbejder. Vi blev enige om at henvende os til en fæstemand for at søge arbejde. Det fik vi på en stor gård i Vendsyssel, Kølskegaard ved Hal-lund.

Det blev fortalt os, at vi skulle lære mejeridrift, men det var et kønt arrangement. Vi blev jaget op klokken 2 om natten for at malke 20 køer. Det måtte kun vare 2 timer, da køerne skulle ud klokken 4. Jeg nåede ikke op på mere end 14.

Så måtte vi sove til klokken 7, hvor vi skulle op at spise morgenmad, der bestod af surt sammenløbet mælk og 2 skiver rugbrød med skrabet fedt eller margarine. Derefter skulle vi ud at hakke roer.

Middagsmaden var også noget sølle føde, rådne og harske spegesild, som afløstes af gamle og stærkt saltede klipfisk. Dertil fik vi tyk surt mælk. Jeg husker, at min mave kom i en sand uorden. Min kammerat kunne bedre holde til det.

Jeg havde mine bagerhuer og mit tøj med, og da de fik at vide, at jeg var bagersvend, kom jeg en dag ind i køkkenet for at lægge sigtede. Jeg blev imidlertid hurtigt ked af dette landmandsliv, især af at malke. Mine arme værkedes, så jeg ikke kunne sove om natten.

Jeg skrev til min mor i Storvorde, om hun ikke ville gå hen til min læremester, bager Petersen, og spørge, om han ikke ville have mig igen. Jeg var kommet til at længes efter lamkesteg og sødsuppe om søndagen. Nogle dage efter kom der brev fra min mor, at jeg endelig måtte komme så hurtigt jeg kunne. Min mester havde siden min afrejse haft 3 – 4 svende, som han ikke kunne bruge.

Jeg tror nok, at datteren på gården havde syntes godt om mig, men jeg rejste alligevel sporenstregs derfra og vist endda uden at sige farvel til nogen.

Min læremester tog imod mig med åbne arme, og så blev jeg der, indtil jeg igen blev træt af det. Da jeg fik lyst til at rejse, var der en bager i Nørresundby, der søgte en svend, og jeg fik pladsen.

Om natten blev der bagt ”fint” wienerbrød og den slags. Derefter skulle der æltes dej til rugbrød. Det kunne jeg gøre på en time. Så skulle de vejes af til 8 pundes brød og slåes op med hånden. Mesteren hjalp selv til. Vi fik sjældent brødene af ovnen før klokken 9 – 10 om aftenen. Jeg kan ikke huske, hvad vi fordrev den lange ventetid med, men mesteren sad

undertiden ude på fjorden og pilkede torsk i et par timer om formiddagen.

Jeg var der nok en måneds tid. Så fik jeg arbejde hos en markedsbager i Hallund ved Brønderslev. Der var jeg vist i et par måneder, inden jeg skulle ind at springe soldat. Jeg lå i Aalborg som infanterist i 11 måneder. Herefter var jeg igen en tid hos min læremester, men så fik jeg ansættelse hos forpagter Krebs i Gudumholm. Der var jeg fra den 29. november 1892 til den 1. april 1893. Det følgende år indtil den 1. april 1894 var jeg hos forpagter Dietz på Høstemark ved Mou. Der fik jeg kosten og 10 kr. om ugen. Det var en stor løn. Dengang kostede et sæt skræddersyet tøj ikke mere end 40 kr.

Bagermester i Storvorde

Den 1. april 1894 overtog jeg et ledigt bageri i Storvorde, som ejedes af Chr. Verner. Lejen var ikke stor, kun 200 kr. for bageri og en 2 stuers lejlighed med butik. Jeg mærkede ikke, at jeg betalte husleje, idet jeg leverede brød for pengene.

Da jeg skulle overtage bageriet, havde jeg ikke mere end 30 kr. i kontante penge. Jeg fik mel og andre varer på kredit hos en grosserer i Aalborg, og så tog jeg fat med liv og lyst. Jeg købte en vogn hos en smed for 40 kr., men han skulle tage brød for pengene.

Min læremester så ikke på mig med blide følelser, da jeg startede som selvstændig. Han forsøgte på alle måder at skade mig. Det første år havde jeg ingen æltemaskine. Jeg måtte derfor ælte alt rugbrødsdejen med hånden, og efter et stykke tid fik jeg en pige til at hjælpe mig med at slå brødene op. Da min læremester hørte, at jeg havde fæstet en pige, meldte han mig. Jeg måtte betale 10 kr. i bøde og lade pigen rejse.

Jeg var derfor ene i lang tid. En dag kom der bud fra frk. Brønnum om, at hun ville tale med mig. Hun sagde, hun havde lagt mærke til, at jeg sled så tappert i det, og derfor ville hun gerne låne mig 100 kr. til en æltemaskine. Det sagde jeg hende hjertelig tak for, og jeg købte en maskine, der kostede 350 kr. De 200 kr. betalte jeg med en veksels på 3 måneders løbetid, og så gik det fremad.

Jeg havde ingen hest og måtte derfor leje en. På dette tidspunkt var der en pensioneret lærer fra Skibsted, der havde købt en ejendom i Storvorde, og det blev mig fortalt, at han gerne ville leje sin hest ud. Jeg gik så derhen, og inden jeg kom ind, mødte jeg en smed fra Romdrup, som også havde været inde hos læreren og havde solgt ham en vogn. Han sagde bl.a. til mig, at læreren havde en datter, der kunne passe til mig, men hun var rødhåret..

”Det gør ingenting,” sagde jeg, og gik så ind og fortalte om mit ærinde. Datteren kom og gav mig hånden, og det var et varmt håndtryk, hun gav mig. Jeg tænkte med det samme, at hende kunne jeg nok få, og det slog til. Det varede ikke længe, inden vi blev gode venner, for jeg skulle jo hen med hesten 2 gange om ugen efter endt brødtur. Vi mødte hinanden midt på sommeren, og vi blev allerede forlovet til november.

Den 20. maj 1897 blev jeg gift med Anna Bertha Jensen, og året efter fik vi den første søn, der blev født den 15. marts 1898 og fik navnet Richard Stenberg Seidelin. Halvandet år efter fik vi Ingolf Viktor og dernæst Erik Valentin Seidelin. Så kom Harald Emil og Aage Villum, og endelig Ernst Børge.

Den 1. november 1899 flyttede vi fra Chr. Verners gamle bageri over i et nyt bageri, som jeg havde ladet opføre. Jeg ejede ikke en øre, da jeg begyndte at bygge. Jeg lånte 700 kr. til byggegrunden i Gudumholm Sparekasse. Min svigerfar og gårdejer Søren Møller var mine kautionister.

Stenene fik jeg hos Niels Christensen i Sejlflod, som havde anlagt et teglværk. Tømmeret fik jeg hos tømmerhandler Bagger i Aalborg. Murer Carl Jensen murede huset. Poul Thygesen lavede vinduer og døre, men jeg husker ikke, hvad han fik i tømrerløn, fordi han tog brød vel omtrent for det hele. Derimod kan jeg huske, hvad jeg gav for murerarbejdet, som jeg velsagtens også betalte det meste af med brød, men prisen var sat til 520 kr.

Der var en gammel murer i Aalborg, som jeg fik til at mure ovnen, og da jeg var fattig, ville jeg spare på materialerne, især de ildfaste sten. Resultatet blev, at den faldt ned et par år senere.

Vi begyndte at bryde den ned en juledag, og arbejdet med den nye ovn varede hele julen, men den står også den dag i dag. Den blev muret af den gamle murer Christensen, Charles Christensens far.